

Ma az Egyház leggyengébb pontja a félelem

Sarah bíboros

Az Aleteia portál készített interjút Robert Sarah bíborossal, az Istentiszteleti és Szentségi Kongregáció prefektusával esszéköteté kapcsán.

Noha az Egyház és a világ valóban krízist él át, temérdek okunk van a reményre – biztat a bíboros –, hisz az Úr a szeleket és viharokat is le tudja csendesíteni. Erről a válságról és az ahhoz való hozzáállásról szól Sarah bíboros „Le soir approche et déjà le jour baisse” (Közel már az éj és későre jár az idő) című, francia nyelvű esszékötetében, melynek Nicolas Diat a társszerzője, s amelynek címe egyértelműen utal az emmauszi tanítványok szavaira: „Maradj velünk, mert esteledik, és lemenőben van már a nap” (Lk 24,29).

Az Aleteiának adott interjújában Sarah bíboros a krízisekről beszélt, illetve arról, miért a félelemtől való megszabadulás a helyzet megmentésének a kulcsa.

– Mit mondhatunk azoknak, akik úgy vélik, a könyve pesszimista, vagy egyes rémeket lát?

– Nagyon óvatosan jutottam el a végkövetkeztetésemhez, és törekedtem a pontosságra. Ezért úgy látom, nem áll messze az igazságtól. Igen, talán borús a kép, de XVI. Benedek pápa maga is azt mondta, nem sokkal megválasztása előtt, hogy a Nyugat olyan krízist él át, amelyre még nem volt példa a történelemben.

Ez a valóság: nem állíthatjuk, hogy nincs válságban a hit, amikor lassan kiürülnek a templomok. Azt gondolom, a múltban nem találunk olyan eseteket, hogy bíborosok, püspökök, papok ellen emeltek volna vádat, sőt, ítélték volna börtönbüntetésre őket... Ami a társadalmat illeti, nem ismerek más civilizációt, amely ilyen szinten legalizálná az abortuszt, az eutanáziát, a családok és a házasságok felbomlását. Ezek pedig az emberi élet alapvető aspektusai.

Nehéz helyzetben vagyunk, a válság mély és súlyos, a könyvem utolsó fejezetét mégis a reménynek szenteltem, mert minden krízisben ott van egy új dimenzió, az újjászületés kezdete.

– Mit javasol, hogy tovább tudjunk menni az úton?

– Ami tragikus, az az Egyházon belüli megosztottság. Ez a megosztottság főleg doktrinális, morális és egyházfegyelmi szinten jelenik meg. Ma mindenki azt mond és gondol, amit akar. Hogy is lehetne nem aggódni, amikor úgy tűnik, mintha már nem lenne az Egyházban doktrína vagy világos erkölcsi tanítás?

Ilyen helyzetben legjobb, ha megpróbáljuk az apostolok példáját követni. Amikor egy napon épp Tibériás taván keltek át, elkapta őket egy hirtelen szélvihar. A hullámok átsaptak a hajó fölött, és az kezdett megtelni vízzel. Jézus a hajó végében aludt egy párnára dőlve. Hogyan cselekedtek az apostolok ebben a veszélyes helyzetben? Erősen megkapaszkodtak a hajóban, hogy ne engedjék felbillenni. Értettek a mesterségükhöz. Megkapaszkodtak a kormányrúdban, hogy egyenesen tartsák a hajót a heves szél ellenére. De ugyanakkor, míg teljes erővel és minden szakértelmüket bedobva eveztek, teljes erőből kiabáltak is: „Mester, nem törődsz azzal, hogy elveszünk?”

Ma is erősen kell kapaszkodnunk a hajóba, és imádkoznunk. Más szóval, a mi felelősségünk, hogy szilárdan kiálljunk a doktrína, az Egyház tanítása mellett, és imádkozzunk. Nem imádkozunk eleget. Túl sok mindent csinálnak a papok. Ha azt hisszük, hogy a saját erőfeszítéseinkből, egyszerű strukturális reformok révén meg tudjuk változtatni az Egyházat, akkor aktivisták lettünk. Sokkal inkább kegyelemre van szükségünk, amit pedig csak buzgó és kitartó imával érhetünk el.

– Mit mondana azoknak, akik a másik oldalon állnak, és szeretnék megváltoztatni a doktrínát?

– Az Egyház nem az álreformereké. Nem változtathatom meg azt, amit nem én magam építettem, és ami emiatt nem az enyém. Senki nem változtathatja meg Jézus Egyházát. Akik meg akarják változtatni, azoknak Jézustól kell felhatalmazást kapniuk.

Vegyük példaképp a nők pappá szentelését. Ezt a kérdést már megoldották: II. János Pál megerősítette, hogy az Egyháznak nem áll hatalmában nőket pappá szentelni. A kijelentését végérvényes formában fogalmazta meg: „Ez az ajtó zárva van.” Ferenc pápa ismét megerősítette: „Az Egyház szólt már erről, és nemet mondott.”

A másik: több felelősséget bízni a nőkre az Egyházban? Én nagyon boldog lennék, ha így lenne. Biztos vagyok benne, hogy a nőknek fontos helyük és szerepük van az Egyházban és a társadalomban. De nem attól lesznek többre értékelve, ha olyan feladatokkal és küldetéssel bízunk meg őket, amiket Isten, végtelen bölcsességében, a férfiaknak tart fenn. Az Ószövetség óta így van, amikor Isten Áront és fiait választotta ki a papság gyakorlására.

Meglepő, hogy újra és újra szóba kerül a nők pappá szentelése, mert úgy látom, több mint 2000 év kereszténység után ez a hit hiányáról árulkodik. Soha nem fognak nőket pappá szentelni a Katolikus Egyházban, még akkor sem, ha nem marad több pap a világon. Nem a nők iránti megvetésből, hanem mert ez nem Isten akarata és terve szerint való.

– **Most jelent meg Ferenc pápa fiataloknak szóló, „Christus vivit” kezdetű buzdítása. Mit gondol, milyen üzenetet kell átadni a fiataloknak, hogy szembe tudjanak nézni ezzel a válsággal?**

– Ne hagyjátok, hogy megzavarjon, amiket a bíborosokról, püspökökről és papokról írnak, hanem figyeljétek az evangéliumra, függesszétek tekinteteket Krisztusra. Egyedül Ő az út, az igazság és az élet, és Ő a biztosíték, hogy nem tévedünk. Amellett pedig szeressétek az Egyházat és szolgáljátok őt, nem számít, miket mondanak róla mások. Ő az édesanyátok, tiszta és szeplőtelen, ráncatlan és feddhetetlen. A foltok, amiket az arcán láttok, valójában tőlünk származó nyomok! A gyermekei vannak válságban, nem az Egyház. És végül, először ti magatok térjétek meg, azután legyetek misszionáriusok. Végül pedig: próbáljátok meg a barátaitokat Krisztushoz vezetni.

– **Hogyan tudunk úgy téríteni, hogy ne váljunk prozelitákká, amitől nemrég Ferenc pápa óvott marokkói útja alkalmával?**

– Az Egyház nem prozelita (újonnan megtért buzgó hívő), hiszen felhatalmazást kapott Jézustól: „Menjétek el tehát, tegyétek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében...” Az Egyház nem kerülhet meg egy ennyire sürgető feladatot.

„Jaj nekem, ha nem evangelizálok” – mondta Szent Pál. Ezt tették a misszionáriusok Afrikában és más földrészeken. Mihelyt találkoztak valakivel, az evangéliumról és annak követelményeiről beszéltek neki, soha nem kényszerítve senkit. Nem tudok egy misszionáriusról sem, aki kényszerített volna másokat, hogy legyenek keresztények. A hitet hirdetni azonban kötelesség. Akár muszlimokról, akár buddhistákról vagy animistákról van szó, az evangéliumot és Jézus Krisztust kell hirdetnünk nekik, mert ő az üdvözülés egyedüli útja, tehát ez nem prozelitizmus, mert nem kényszerítjük a pogányokat vagy a muszlimokat fegyverekkel, hanem felkínáljuk nekik a megváltás útját. A mi vallásunk a szereteten alapul, és tiltja az erőszakot.

– **Lehetne fokozni az evangelizációt Franciaországban, ahol erős iszlámmal kell szembenézni?**

– Franciaország mindenféleképp megtagadta keresztény gyökereit; már nem referencia számára az evangélium. Isten számára már nincs hely a francia társadalomban. Egyetlen helyen tolerálják: a magánszférában, de ott is házi őrizetben van. Az ember vette át Isten helyét. Olyan törvényeket hoz, amelyek szöges ellentétben állnak Isten, illetve a természet törvényeivel. Azt gondolják, hogy férfiak vagy nők egymás között házasodhatnak... Miközben mindenki a halálbüntetés eltörléséért küzd, a még meg nem született gyermekeket

legális megölni, mint ahogy legális válni is. Közben küzdünk a nemi szervek megcsonkítása ellen, legalizáljuk azoknak az embereknek a megcsonkítását, akik meg akarják változtatni nemüket. Ördögi ellentmondások.

A Nyugatot egyre nehezebb lesz evangelizálni. De mégis hozzá kell látni, lángoló lelkesedéssel, félelem és szégyen nélkül. A hit hirdetése nem konfrontáció. Maga Isten kínálja fel szeretetét minden embernek, férfinak és nőnek, tekintet nélkül a fajára, vallására vagy a földrészre, amelyen él. Isten különösen tiszteli a szabadságunkat, mert Ő a szeretet, és a szeretet nem tudja kényszeríteni a lelkiismeretet és a szívet. De minden embernek joga van az evangéliumhoz.

– Jó néhány botrányban érintettek püspökök szerte a világon. A püspökök válságához érkezünk el?

– Az biztos, hogy válságban van az identitás, a felelősségtudat és a hit. De a válság valójában a papság és a pap Jézussal való kapcsolatának a súlyos válsága. Ugyanakkor Önök mindannyian mint megkeresztelték részesei ennek a krízisnek, ha nem tesznek tanúságot keresztény hitükről.

A Diognétoszhoz írt levélben a következő tanúságtételt olvassuk:

„Mint mindenki más, (a keresztények) házasodnak, gyermeket nemzenek, de a magzatot nem hajtják el. Közös az asztal, melyhez letelepednek, de nem közös az ágy. Testben vannak ugyan, de nem a test szerint élnek. A földön időznek, de a mennyben van polgárságuk. Engedelmeskednek a meghatározott törvényeknek, de életükkel felülmúlják a törvényeket. Mindenkit szeretnek, mindenki üldözi őket. Félreismerik őket, elítélik őket; halálra adják őket, de életre támadnak. Szegények, és sokakat gazdagítanak; mindenben szűkölködnek, és mindenben bővelkednek. Gyalázzák őket, és a gyalázatban megdicsőülnek; káromolják őket, és megigazulnak. Szidják őket, és ők áldást mondanak. Megalázzák őket, és ők tiszteletet tanúsítanak. Jótevők, akiket gonosztevékként büntetnek; amikor megkínózzák őket, örvendenek, mint akik életre támadtak.” (Vanyó László fordítása)

Vagyis a keresztény teljesen a világban él, de kategorikusan ellenez mindent, ami ellentétes Istennel és az ember javával, így például az abortuszt és a természetellenes házasságokat. Az élet, a család, az emberi személy tisztelete nem csupán a keresztények számára fontos, hanem egyetemes emberi érték.

A püspököknek nagy a felelőssége az Egyház mai krízisében, mert ha a pásztor elhagyja a nyáját, az a farkasok kezébe kerül. Akkor pedig a pásztor Istennek kell hogy számot adjon, a pásztorok pásztorának.

– Ha az Egyház szentté válik legbelső magjában, a családokban, akkor, olyan érzésünk van – annak alapján, amit Ön írt –, hogy a krízis fentről jött. Véget ért a szent életű püspökök kora?

– Az Egyház hierarchikus valóság. Úgy szerveződik, mint az emberi test a sok tagjával: az apostolokkal és követőkkel, a püspökökkel, papokkal és a keresztény hívekkel. Mindegyikükön múlik, hogy az Egyház éljen és szentséget sugározzon.

A történelem során voltak nagy és szent püspökeink (Szent Péter, Szent Pál, Antiochiai Szent Ignác, Szent Iréneusz, Poitiers-i Szent Hilár, Szent Ágoston, Alexandriai Szent Cirill, Szent Ambrus). Ők a hit, a bátorság és az életszentség példaképei. Az igaz, hogy a jelenlegi krízis a felső rétegeket érinti. Ha nem tudunk többé doktrínát, erkölcsöt tanítani, példát mutatni és példakép lenni, akkor a válság igen súlyos. Ki fogja megvédeni a nyáját, ha a pásztor megijed, sorsukra hagyja őket, és elmenekül a farkas elől?

A félelem a mai Egyház nagy gyengesége. Mindenki meg van félemlítve, mert minden rosszal megvádolták az Egyházat. De amikor valakin úrrá lesz a félelem, akkor nem ura önmagának. Ezért van, hogy az Egyház nem mer ellenállni, és szembemenni az árral, hogy megmutassa az utat a világnak.

Vannak püspökök, akik félnek a kritikáktól, mert énközpontúak, és ez túl óvatossá teszi őket, semmit nem mernek egyértelműen kifejezni, nehogy ellenállásba ütközzenek vagy vértanúkká váljanak. Meg kell találniuk Istent, Őt állítani a középpontba, és bízni kegyelme erejében. Amikor igazán Vele vagyunk, nem félünk semmitől.

– **XVI. Benedek beszélt az Egyház szennyéről. Nem „sine qua non” („e nélkül nem”) az Egyház számára a bűnnel való találkozás, hogy végbevihesse küldetését?**

– A mai helyzet valójában a gondviselés jele, amely emlékeztet rá, hogy ha az Egyház azt választja, hogy az emberire redukálja magát, és a világba menekül, akkor elkorhad. Ha csak társadalmi kérdésekkel foglalkozik, és szóba sem hozza az istenit, elvesztegeti az idejét. Ha viszont alámerül a bűn mélységeibe Krisztust hordozva, akkor megtisztítja és istenivé teszi az emberit.

(Fordította: Verestói Nárcisz, Forrás: Aleteia.org,
Magyar Kurír, 2019. április 10.)
(TCS XXIV/4.)